

Δυό ενδιαφέρουσες έκθέσεις

Παρασκευή 28-9-62 ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΚΑΛΟ

Αυτές τις μέρες έχουμε την ευκαιρία να δούμε δύο εκθέσεις γνωστών Ελλήνων καλλιτεχνών εγκατεστημένων από καιρό στο Παρίσι: Του Γ. ΜΑΛΤΕΖΟΥ στις «Νέες Μορφές» και του Χ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ στην «Αρχιτεκτονική». Είναι σημάδια των καιρών; Και οι δύο αυτές εκθέσεις αποτελούν έκπληξη για τον επισκέπτη τους. 'Ο προσωπικός δρόμος που χαράζουν καθέννας μέσα στη δουλειά του είναι πιθανά σημάδια μιάς συνειδησης ανεξαρτησίας που αρχίζει να γίνεται πάλι γνώμων της πορείας του καλλιτέχνη μετά την ομαδικότητα που σαν κλίμα τουλάχιστον είχε επιβληθῆ σέ ώρισμένους; Δέν μπορώ να γενικεύσω. Μπορώ όμως να ευχηθῶ, μπορώ ακόμη να προβλέψω, όσο αυτό είναι δυνατόν να γίνῃ από έναν άνθρωπο σέ μιάν άκρια τῆς γῆς καθώς είναι ἡ Ελλάδα, ὅτι ἄν αυτό δέν γίνεται σήμερα, θά γίνῃ σύντομα αύριο. Σκέπτομαι ακόμη ὅτι ἡ ἀπομακρυσμένη θέση μας ἀπό τά κέντρα, μέσα σέ ὅλα τά δυσάρεστα καί τίς ἑλλείψεις που συνεπιφέρει, ἀπ' αὐτήν τουλάχιστον τήν ἀποψη μπορεῖ νά μᾶς εὐνοήση δημιουργώντας τήν ἀπόσταση που χρειάζεται γιά μιά πύο νηφάλια κρίση καί στάση. Τό λέω αὐτό γιὰτί περίεργα, τούτη τῆ στιγμή, μέ τό προχώρημα που ἔκαναν οἱ δύο ζωγράφοι που βλέπομε, προχώρημα που ἔγινε μέσ στην καρδιά τῆς καλλιτεχνικῆς κινήσεως, στό Παρίσι, τούς αἰθανόμαστε πύο κοντά μας, πύο κοντά σέ ὅ,τι καταλαβαίνομε θετική καί μονιμότερη προσφορά του «σύγχρονου» στην τέχνη.

Τὸ μεσόγειο φῶς τοῦ Χάρι Βογιατζή

ΖΩΓΡΑΦΟΣ τῆς ὑπαίθρου ὁ Χάρις Βογιατζῆς καὶ οἱ ὑδατογραφίες του ποὺ ἐκθέτει γιὰ πρώτη φορά στὴν «Ἀρχιτεκτονική» εἶναι σὰν παιγνίσματα τοῦ ἴδιου τοῦ αἰγαιοπελαγίτικου ἀέρα. Σωστός μεσογειακὸς ὁ Βογιατζῆς, ἀπὸ χρόνια ἐγκατεστημένος στὸ Παρίσι, δὲν ἔχασε ἀπ' τὰ μάτια του τὴ χάρη καὶ τὴ μπόρεση νὰ φλέγεται συνεχῆ ἀπ' τὸ φῶς.

Μὲ τὴ γρήγορη κι' ἀνάλαφρη γραφὴ του μπαίνει ἀνετα καὶ μὲ πλήρη κυριαρχία τῶν μέσων του στὴν περιοχὴ του, ποὺ εἶναι τὰ «Φυτὰ», τὰ «Βράχια», τὰ «Δέντρα» κι' οἱ «Θάλασσες». Τὴν ἀμφιβολία του ἀνάμεσα στὴν εἰκόνα καὶ τὸ αὐτόνομο εὐγλωττο σημάδι τὴ λύνει μὲ τὴν ἐνότητα τοῦ ὕφους του.

Ἀπὸ τὰ λίγα λάδια ποὺ παραθέτει βλέπουμε πὼς τὴν ξεκαθαρισμέ-

νη τωρινὴ του ἀντίληψη τὴν ἀπόχτησε περνώντας ἀπ' τὴν ἀνεικονικὴ περίοδο τοῦ 57 τῆς ὁποίας ἐκθέτει ἕνα πολὺ ἐνδιαφέρον δείγμα. Τώρα ἔχει φτάσει σὲ μιὰ πολὺ πρὶ ζωντανῆ καὶ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸν γύρω του κόσμον καὶ τὰ δῶρα του.

Μεταλλικὲς εἶναι οἱ ἀνταυγίες καὶ τὰ διπλώματα τῆς γῆς καὶ τῆς θάλασσας, ἄχρωμες οἱ καταυαζόμενες ἀπὸ τὸν ἀβάσταχτο ἥλιο παραλιές. Ὁ Βογιατζῆς ὁμως δὲν ἀποζητᾷ μόνο τοῦτο τὸ ξέσπασμα καὶ τὴν ἀκφραστικὴ εὐκολία. Τὸ ἔργο του μᾶς ἀποκαλύπτει μιὰ πολὺ σοβαρῶτερη ὑπόσταση στὴν προσπάθειά του νὰ μεταφράσῃ τὴν οὐσία τοῦ τοπίου, τὸν βαθύτερο εὐέλκτο ρυθμὸ τῶν στοιχείων καὶ σ' αὐτὸ σκοπὸ ὁ Βογιατζῆς ὑποτάσσει τὴ ζωτικότητα του.

Χάρι Βογιατζῆ: «Δέντρα μὲ ἀέρα».

Μεσογειακὸ φῶς 19-10-62 F. Ρουσσώπουλος

.. (Θρο), 2-10-62

ΧΑΡΗ ΒΟΓΙΑΤΖΗ: Έναν άερα λε-
βεντιάς μάς φέρνουν τὰ έργα του Χά-
ρη Βογιατζή, που φιλοξενεί ή «Άρχι-
τεκτονική». Ο νέος αυτός, αλλά
πρόωρα ώριμασμένος καλλιτέχνης,
που εργάζεται από χρόνια άποδοτικά
στή γαλλική πρωτεύουσα, πήρε τὰ
πρώτα μαθήματα από τον Κώστα Πε-
θνή και συνεπλήρωσε τις σπουδές
του στο έξωτερικό. Ίδιοσυγκρασία
φλογερή κ' ευαίσθητη συνάμα, έρ-
μηνεύει τον αντικειμενικό κόσμο
μέ πλατειές πινελιές κ' έναλλασσο-
μένους τόνους, που έχουν κάτι από
την λάμψη του Αιγαίου. Η τέχνη
του, μοντέρνα, άλλ' όχι άποκλειστικ-
κά άφηρημένη, μ' έντονες αναμνή-
σεις του έλληνικού υπαίθρου και μέ
πρωτότυπα γεωμετρικά σχήματα,
που έφευρίσκει ή γόνιμη φαντασία
του, έχει έντελώς προσωπικό χαρα-
κτήρα.

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ